

Sveriges Ingenjörer

Bo x 1419, 11184 Stockholm
Besöksadress Malmskillnadsgatan 48
Telefon 08-613 80 00, fax 08-796 71 02
info@sverigesingenjorer.se
www.sverigesingenjorer.se

Vårt datum

Ert datum
2020-08-04

1 (4)

Vårt Dnr:40.20

Ert Dnr: 40.20

Remissyttrande

SOU 2020:26; En sjukförsäkring anpassad efter individen

Inledning

Utredningen En trygg sjukförsäkring har avlämnat sitt slutbetänkande, SOU 2020:26, En sjukförsäkring anpassad efter individen. Uppdraget i denna del av utredningen har varit att analysera behovet av anpassningar av försäkringsskyddet för personer med behovsanställningar samt kartlägga om det nuvarande regelverket ger ett tillräckligt utrymme för att den försäkrades arbetsförmåga ska kunna tas tillvara fullt ut.

Sammanfattning

Sveriges Ingenjörer delar uppfattningen att det är angeläget att utreda om de gällande reglerna är ändamålsenliga så att de bidrar till att en försäkrads arbetsförmåga i möjligaste mån tas tillvara. Som utredningen anför är det nuvarande regelverket varken flexibelt eller förutsebart. Genom utredningens förslag ges bättre förutsättningar för att tillvarata arbetsförmågan för försäkrade vid deltidssjukskrivning. Förslaget ger även försäkrade som lider av sjukdom med svårbedömd prognos bättre möjlighet att arbeta enstaka dagar med hel sjukskrivning.

Sveriges Ingenjörer berör i sitt yttrande förslagen gällande partiell sjukskrivning och ökad samverkan för att tillvarata kvarvarande arbetsförmåga vid heltidssjukskrivning. Utredningens förslag gällande behovsanställda berörs inte närmare, eftersom förbundets medlemmar i huvudsak inte innehar denna anställningsform.

Förslag om jämn reducering av arbetstiden vid partiell sjukskrivning

Försäkringskassan ska i ökad utsträckning kunna bevilja partiell sjukpenning utifrån en annan förläggning av arbetstiden än genom jämn reducering varje dag.

Sveriges Ingenjörer tillstyrker förslaget.

För att få sjukpenning i dag är det en förutsättning att arbetsförmågan är nedsatt i en utsträckning som stämmer överens med den partiella sjukpenningen. Arbetsförmågan hos den som har deltidssjukskrivning ska således minskas genom en jämn reducering av arbetstiden.

Om den försäkrade vid en heltidsanställning om 40 timmar per vecka exempelvis ansöker om en fjärdedels sjukpenning är huvudregeln att arbetstiden ska minskas med lika mycket varje dag. Det innebär att en reducering sker av arbetstiden med två timmar per dag under veckans fem dagar för att en fjärdedels sjukpenning ska kunna beviljas.

För att frågå huvudregeln och tillämpa en annan förläggning av arbetstiden krävs att en sådan förläggning är medicinskt motiverad. Vad som skall anses vara medicinskt motiverat är dock oklart. Det leder till att den försäkrade far svårt att förutse om ersättning kommer att beviljas ifall arbetstiden förläggs på ett annat sätt än genom jämn reducering varje dag.

Utredningen föreslår att Försäkringskassan ska kunna bevilja partiell sjukpenning utifrån en annan förläggning av arbetstiden än genom en jämn reducering varje dag. Det skall kunna ske om inte förläggningen försämrar den försäkrades möjlighet till återgång.

Förslaget innebär att den i rättspraxis fastslagna principen om jämn reducering av arbetstiden inte längre kommer gälla som huvudregel.

Sveriges Ingenjörer ser positivt på den föreslagna ändringen som ger ökade möjligheter att tillvarata arbetsförmågan och underlätta återgången i arbete för dem med partiell sjukskrivning. En majoritet av förbundets medlemmar som är partiellt sjukskrivna har psykiatriska diagnoser där det är viktigt med återhämtning och att kunna anpassa återgången. För dessa medlemmar kan resan till och från arbetet vara förenad med stor anspänning. Det kan också vara så att arbetsuppgifterna medför att medlemmen behöver sitta mer koncentrerat och arbeta, vilket gör att det kan vara lämpligare att arbeta fler timmar vissa dagar och istället ha en vilodag i veckan för återhämtning.

Partiellt sjukskrivna har således olika behov och förutsättningar. En förläggning som inte behöver vara jämnt reducerad per dag kan bättre anpassas till den försäkrades specifika förhållanden, vilket kan vara till gagn både för den sjukskrivne och arbetsplatsen.

Sveriges Ingenjörer delar utredningens antagande att en ökad möjlighet att bevilja partiell sjukskrivning utifrån en mer anpassad förläggning av arbetstiden skulle göra att fler personer sjukskrivs deltid istället för heltid.

Förslag om ökad samverkan för att tillvarata heltidssjukskrivnas arbetsförmåga

Om den försäkrade vill pröva att arbeta i begränsad utsträckning trots att arbetsförmågan bedömts vara helt nedsatt så bör Försäkringskassan samverka med arbetsgivaren samt hälso- och sjukvården i syfte att ta tillvara på den försäkrades arbetsförmåga.

Sveriges Ingenjörer tillstyrker förslaget.

Det är idag möjligt att låta en försäkrad som bedömts ha hel arbetsförmåga arbeta någon enstaka dag eller del av dag utan att detta påverkar sjukpenningen. Det gäller under förutsättning att hälsotillståndet tillåter det och att den sjukskrivne anmäler det till Försäkringskassan. I direktiven till utredningen nämns ett projekt som bedrivits av Försäkringskassan för personer med cancerdiagnoser. Sjukskrivningar vid diagnoser som exempelvis cancer kan vara komplicerat. Ofta är det behandlingen som gör att patienten inte kan arbeta, och inte sjukdomen i sig. Många är intresserade av att arbeta de dagar eller timmar som de känner att de orkar, men underlåter att arbeta på grund av oron att de skall bedömas som arbetsföra och därför ta sin sjukpenning indragen av Försäkringskassan.

Utredningen för fram att en rimlig utgångspunkt under dessa förhållanden är att den som arbetar någon dag då hen känner sig bättre under behandlingen inte bör ta sin arbetsförmåga ifrågasatt. I betänkandet föreslås att Försäkringskassan ska samverka med hälso- och sjukvården samt arbetsgivarna i syfte att underlätta och ta tillvara på arbetsförmågan hos den försäkrade.

En sådan samverkan kan ses som en del av Försäkringskassans samordningsansvar för rehabilitering och det kan vara lämpligt att samarbetsrutiner tas fram. En sådan rutin kan enligt utredningen till exempel vara att den försäkrade tillsammans med Försäkringskassan, läkare/rehabiliteringskoordinatorer och arbetsgivare gör en gemensam planering för i vilken utsträckning den försäkrade kan arbeta under sjukdomstiden. Planeringen bör enligt utredningen journalföras.

Sveriges Ingenjörer välkomnar förslaget om samverkan. Genom förslaget kommer heltidssjukskrivna medlemmar ges större möjlighet att arbeta i begränsad utsträckning utan att riskera eller känna oro för att Försäkringskassan gör en ny arbetsförmågebedömning och drar in sjukpenningen.

VERIGES INGENJÖRER

Annika Ewerblad
Orbundsjurist

Helene Robson
Chefsjurist